

DPN 6368

Title : वृषोत्सर्ग विधि VR̥ṢOT SARGA VIDHI

Run. No. 7059

Cat. No. ✓

Micro. No.

Subject Ritual

Religion : Hindu / Bauddha

Language : Skt. / New. / Nep. / Skt. ✓ New. / Maith. - New. / New. - Nep. /

Size in cms. 21 x 14

Folios 21

Lines (in a page) 16/17

Compl. / Incompl. ✓

Chapt. / act /

Author / translator

Scribe / donor

Date: NS / SS / VS / KS

Ruler / place

Script : New. / Dev. ✓ / Bhuj. / Ran. /

Illus. :

Material : palmleaf / paper ✓ / thyasaphu /

Condition : fine ✓ / damaged by worms, rats, water /

Beginning, colophon, post-colophon :

□ ॐ नमो ब्रह्मणे नमः ॥ ॥ वृषोत्सर्ग विधिं वक्ष्ये ॥ ॥ त्वापां अग्नि कुण्ड दमे ॥
P. T. O.

17
Δ इति वृषोत्सर्ग विशेष विधिः ॥

अथ शय्यादाने ॥ दक्ष सामाग्री वीथ धुनकाव शय्या पूजा माय ॥

10

5

ॐ नमो ब्रह्मणे नमः ॥ ॥ दृषोत्सर्गवि
धिं वक्ष्ये ॥ ॥ द्वापां अग्निकुण्डने ॥ अ
ग्निकुण्डयाने ऋत्या कोरासपंचगव्यसाध
नं ॥ पीतचूर्णाननवकोष्ठलिखेत ॥ ॐ
अथादि ॥ सूर्यार्घ्यं ॥ अमुको देश दृषोत्सर्ग
यज्ञनिमित्तकपंचगव्यसाधनं कर्तुं श्रीसू
र्यायार्घ्यं नमः ॥ पुष्यं ॥ ॐ आ कृष्णे ॥ ॥
गुरुनमस्कारन्यासार्घ्यपात्रपूजा ॥ वलिः ॥
ॐ नमो बभ्रुशाय ॥ ॐ गणानां त्वा ॥ ॐ अम्वं अ
म्बिके ॥ ॐ ये भूतानां ॥ ॐ घृतं घृतं ॥ सर्वभ्यो
भूतपयेवर्लिगृह्णस्वाहा ॥ धूपदीपजा
पस्तोत्रं ॥ वलिविसर्जनं ॥ ॥ ततः पंचग
व्यपूजनं ॥ अभ्युक्षणे ॥ ॐ तत्त्वायानि ॥ ॐ
देवस्य त्वा ॥ पूर्वदधि ॥ ॐ उमापतिदेवताये
२ ॥ ॐ दधिकाशो ॥ दक्षिणे गोमूत्रं ॥ ॐ वह्नि
देवताये २ ॥ ॐ मानसोक्ते ॥ पश्चिमेश्वरं ॥ ॐ

सोमदेवताये २ ॥ उभयः पृथिव्यां ॥ उत्तरे पृ
 तं ॥ उभास्करदेवताये २ ॥ उतेजोसि ॥ आग्ने
 ये शिव ॥ उमदा शिवाय २ ॥ उ नमः शंभवा
 यव ॥ नेत्रशये पुष्पाक्षतं ॥ उलक्ष्म्ये २ ॥ उयाः
 फलिनी ॥ वायवे जोगमयं ॥ उ जनार्दनदेवता
 ये २ ॥ उगन्धद्वारां ॥ ईशाने कुशोदकं ॥ उ व
 रुणाय २ ॥ उ शनौ देवीः ॥ उ ब्रह्मयजानं ॥
 गायत्रीनसकतो जपलपेधा १० ॥ बलिआ
 दिनकाया ओङ्कापां वैयाकथने दधुसत्र
 पात्रसतय ॥ बाले ॥ उ सम्वपामि समाप ओ
 धीभिः समोषधयोरसेन ॥ सण्ठरेवतीर्जग
 तीभिः पृथन्ना ६० सम्मधुमतीर्धुमतीभिः
 पृथन्तां ॥ उ इदं रुविः ॥ सलीषनपुयात्र
 पुजायाय ॥ चन्दनाक्षतपुष्पधूपदि ॥ जप
 सोत्रं ॥ उ निर्मलकायरूपाय ब्रह्मजाने नि
 वर्तते ॥ शुद्धतेपापं पुंसां च ॥ चित्ति तं ब्रह्मरू
 पिणं ॥ अत्रगन्धादि ॥ ॥ पंचगव्यसोवोथ

य ॥ क्वोशिवत्वं स्नानयाके ॥ क्वो अग्निस्त ॥
 क्वो यजमानयात ॥ ॥ शिवत्वं पूजायाय
 ॥ लंखआदिनपंचगव्यस्नानचन्दनसिन्दूरय
 जोपवीतपुष्पअडुवालधूपदीपजपसोत्रं ॥
 उ नमः शिवायेति ॥ अत्रगन्धादि ॥ ॥ यज
 मानयातपंचगव्यविय ॥ उ वाचने शुभामिप्रा
 रांते शुभामिवक्षस्ते शुभामिश्रोत्रंते शुभामि
 नाभिते शुभामिमेद्रुते शुभामिपायुने शुभामि
 चस्त्रांते शुभामि ॥ उ मनस्तआप्यायतां वाक्
 आप्यायतां प्राणस्तआप्यायतां चक्षस्तआप्या
 यता ६० श्रोत्रं च आप्यायतां ॥ यत्रे कूरं यदा स्थि
 ते तत्र आप्यायतां निश्चायतां तत्रे शुद्धलसम
 लोभ्य ओषधे त्रायस्वस्वधिते मे नृणां हिंसीः ॥
 उ त्वमग्ने शुभिः ॥ लिलारुतसिय ॥ क्रियाया क
 स्तुआदिनसकल्ययार्तविय ॥ सखिसावनधु
 नेके ॥ ॥ तत यजमाननलुषानि स्थं पंचग
 व्यनहास्यं वयः सकलेभिर्न निगतो रुयजुलो
 ॥ ॥ इति पंचगव्यविधिः ॥ ॥ ॥

ततस्त्रिपूजा ॥ तेषां त्वये व्रीहि ॥ दधुसत्
 फेपूजा ॥ उं शान्तिकायशिवास्त्रमूर्तये ॥ उं
 ब्रह्मये ज्ञानं ॥ जवसत्रीहिपूजा ॥ उं पुष्टिका
 यविष्णुस्त्रमूर्तये ॥ उं नमः शंभवाय ॥ खव
 सतेवापूजा ॥ उं सर्गारिहविनाशाय ब्रह्मास्त्र
 मूर्तये नमः ॥ उं त्वय्यविष्टदा ॥ ॥ व्रीहि ते
 बालेले ॥ अर्घपात्रखवलानजो नाद्र ॥ जवने
 त्वेन वं पुयशिवत्वं तपंकलशयाथासव
 ने ॥ त्वेन अनेते ॥ उं वायुवायाहिवीतये गृहा
 णो रुद्वयातये ॥ परिणो रुद्रस्य धावसु ॥ उं
 शोः शान्तिः ॥ शिवत्वं यंकुलिको रासतय ॥
 पूजायाय ॥ उं नमः शंभवाय च ॥ ॥ इति
 त्रिपूजा ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

ततो यजमानवेतनते च केस्वाननकुचके ॥ उं
 यादि ॥ वाक्यं ॥ यजमानस्य अमुको देशवृषो
 त्सर्गयज्ञनिमित्तार्थं कर्तुं श्रीसूर्यायार्घ्यं नमः ॥
 पुष्पं ॥ उं मोहान्धकारेति ॥ ॥ पूजाभण्डि

जा ३

येदेतन्व विस्तृजन्ति ७

थिस्म्यंते ॥ सिद्धिरस्तु क्रियारम्भेति ॥ ॥
 ब्राह्मणेन सूर्यार्घ्यं ॥ उं अशादि ॥ वाक्यं ॥ उं
 कृष्णे ॥ ॥ गुरुनमस्कारन्यासार्घ्यपात्रपूजा
 त्मपूजान्तं ॥ ॥ ततः शिवशक्तिकलशसं
 खनगंगाजलं पूरयेत् ॥ उं इममेगंगेयमु
 ने सरस्वतिसेतं दुस्तोमसचतापरुक्रया अशि
 घ्नाम रुद्रधेवितेस्तया जीकीये शृणुयाशि
 षोमया ॥ ॥ ततः शिवशक्तिकलशार्चनं ॥
 द्वारार्चनं ॥ उं तत्त्वायामि ॥ उं देवस्य त्वो ॥ उं त्व
 मग्ने शुभिः ॥ उं आपो अस्मान् ॥ उं इममेगंगे
 ॥ उं सितासिते सरिते यत्र संगमे तत्राप्नुता सो
 दिवमुत्पतन्ति धीरास्ते वै जना सो अमृतत्वं भ
 जन्ते ॥ उं पंचनद्यः सरस्वती मपियन्ति सखी
 तसः ॥ सरस्वती तु पंचधा सो देशे भवत्सरित्
 ॥ उं ब्रह्मये ज्ञानं ॥ उं इदं विष्णुः ॥ उं नमः शं
 भवाय च ॥ उं श्रीश्वते ॥ ॥ धूप ॥ उं धूरसि
 दीप ॥ उं तेजोसि ॥ ॥ जापस्तोत्रं ॥ उं रत्नो
 वधी ॥ अत्रगंधादि ॥ ७ ॥ ७ ॥

ततः शिवशक्तिकलशत्रिवारभ्रमणं ॥ आ०
 चार्यराशक्तिकलशंगृहीत्वा यजमानेन शि
 वकलशंगृहीत्वा ॥ दक्षिणावर्त्तन ॥ ॐ भो भो
 लोकपालेशा यज्ञोपरिसुपूजितः विद्यानां
 धर्मनाथाय मूयंसे स्थशिवाज्ञया ॥ ॐ ह्रीं
 रुणं ॥ शिवं दक्षे शक्तिं वामे स्थिरामनेस्था
 पयेत् ॥ पुनः कलशजलं पूरयेत् ॥
 पुनः पूजनं ॥ आसनं ॥ आधारादि ८ ॥ प
 द्मासनाय ॥ ॥ ध्यानं ॥ विश्वस्य माता पि
 तरो स देवो नारायणो मापति धूर्तिमन्नो कु
 न्दावदातौ शिवशक्तिरूपौ ध्यायेत् परं मे
 गलकारिणो तौ ॥ ध्यानपुष्पं नमः ॥ त्र्यं
 लिः ॥ ततो द्वारार्चनं ॥ ॐ तत्त्वायामि ॥
 ॐ देवस्यत्वा ॥ ॐ इमं मे गंगेयमुने सरस्वति
 शतकुसुमं सचता परुष्णा अशिक्षा मरु
 द्विधेवितस्तया जीकीये शृङ्गाया शिवो मया
 ॥ ॐ मितासिते सरिते यत्र संगमे तत्राप्नुता सो

दिवमुत्पतन्ति ॥ ये वेतन्व विस्मृजन्ति धीरास्ते वै
 जनासो मृतत्वं भजन्ते ॥ ॐ पंचनद्यः सरस्वती म
 पियन्ति सस्रोतसः ॥ सरस्वती तु पंचधा सो देशे
 भवत्सरित् ॥ ॐ आजिघ्रुकलशं मस्यात्वा वि
 शन्ति न्दवः पुनरुर्जानि वर्तन्स्वमानः ॥ स ह्यं
 धुक्षोरुधारा पयस्वती पुनर्मा विशता इयिः ॥
 ॐ उपद्वारे गिरिणा ६० संगमे च नदीनां धियो वि
 प्रो अजायत ॥ ॐ सप्तत्रयः प्रतिहिताः शरी
 रे सप्तरिष्यन्ति स दमप्रमादं ॥ सप्तापः स्वपतो लो
 कमीयुस्तत्र जायन्तो अस्वप्नजो मत्र सद्यो च देवो
 ॥ ॐ वरुणस्यो तन्मनमसि वरुणास्य स्कम्भसर्जसि
 स्थो वरुणास्य ऋतमदन्यसि वरुणास्य ऋतम
 दनमसि वरुणास्य ऋतमदनमासीद ॥ ॐ ब्रह्म
 यज्ञानं ॥ ॐ इदं विष्णुः ॥ ॐ नमः शंभवाय च ॥ ॐ
 अश्वकं ॥ ॐ श्रीश्वते ॥ ॐ हिरण्यगर्भः समवर्त
 ताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत् ॥ सदाधारपृ
 थिवी शो मुते मां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥
 ॐ वरुणस्य ते रुदिरसि पाप्मनो मामन्तर्द्वहि ॥ इ

तिहारचर्चने ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

इन्द्रादिदशलोकपालपूजा ॥ उत्रातारमिन्द्रे
त्यादि १० ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

ततोऽश्वत्थामादिअष्टचिरंजीविपूजा ॥ उत्रा
ह्मणामः पितर इत्यादि ८ ॥ ॥ ॥

ततः पंचलोकपालपूजा ॥ उत्रगणानां त्वेति
५ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

ततः पंचवक्त्रपूजा ॥ उत्रसद्योजातो व्यमिमी
ति ५ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

गोमयलिंग ॥ उत्रनमः शम्भवाय च ॥ ॥
यक्षयक्षिणीपूजा ॥ उत्रअग्ने अक्षावदेहि
नः प्रतिनः सुमनां भव । प्रणो यक्ष सुरु सजि
त्वणं दिधनदा असिस्वाहा ॥ उत्रप्रणो यक्ष
त्वयमा प्रपूषा प्रवृक्ष्यति ॥ प्रवाग्देवी ददा
तुनः स्वाहा ॥ ॥ श्री ॥ उत्रश्री श्रुते ॥ ॥
लक्ष्मी ॥ उत्रपावकानः ॥ ॥ नागच ॥ उत्र

नमोस्तु सर्वभ्यः ॥ ॥ श्रीलक्ष्मीपूजा ॥ उत्रपा
वकानः ॥ उत्रश्री श्रुते ॥ ॥ सगुणपूजा ॥ उत्रदधि
क्रायो ॥ उत्रदीर्घायुस्त्वा ॥ उत्रयाः फलितनी ॥ ॥
वलिपूजा ॥ उत्रनमो वभ्रुशाय ॥ ॥ गडजा ॥ उत्र
गरोभ्यो ॥ ॥ गोत्रासे ॥ उत्रआयंगोः ॥ ॥ को
मारीपूजा ॥ उत्रयत्रवाणाः ॥ ॥ सूर्यादि ॥ उत्र
आह्वये ॥ ॥ रुक्म ॥ उत्रसमितं संकल्पे
था ६० संप्रियोरो विष्णु सुमनस्यमानो । इवमूर्ज
मभिसंवसानो ॥ उत्रसम्वात्मना ६० सिसंव्रता समु
चित्तान्याकरं । अग्नेपुरीष्याधिपाभवत्वन इव
मूर्जं यजमानाय धेहि ॥ ॥ सिधुमूढ ॥ उत्रश्री
श्रुते ॥ ॥ धूप ॥ उत्रधूपसि ॥ ॥ दीप ॥ उत्रतेजो
सि ॥ उत्रयाः फलितनी ॥ उत्रअन्नपते ॥ उत्रक्षोरु
रा ॥ उत्रइमारुद्राय तवसे कपर्दिने क्षयदो प्रभ
रामदेवतीः । यथाशमसद्विपदे वत्तव्यदेवि
श्वं पुष्टं ग्रामेः अस्मिन्ननातुरं ॥ उत्रकारुणात्का
रुडात्प्ररोरुनी परुषस्परि । एवानोदूर्वे प्रत
नुसरुस्तेराशतेन च ॥ ॥ मासादिपक्ष ॥

परुषः २

राय ५

ॐ अर्द्धमासापरुर्द्वि ॥ ॐ इन्द्राग्न्योपक्षतिः ॥
 ॥ ॐ स्वस्तिन इन्द्रो ५ ॥ ॐ मनोज्ञूतिः ॥ प्रतिष्ठा
 ॥ जपस्तोत्रं ॥ ॐ त्रिशूलनीलोत्पलभूषिता
 वुभोः सर्वार्थकामफलदायिनोतौ । उमाम
 हेशो मुनिवन्दितौ द्वौ साष्टाङ्ग रुक्माञ्जलि
 नां प्रणोमि ॥ रत्नौषधी ॥ ॐ यक्षेश्वराय यक्षि
 ण्यै श्रीलक्ष्म्ये नागरूपिणे । गोमयोद्भवर्णि
 गायः सततं वै नमो नमः ॥ अत्रगन्धादि ॥
 इतिकलुशार्चनं ॥ ॥ ॥ ७७ ॥

ततः कुशण्डिकर्मकुर्यात् ॥ सूर्यार्घ्यं ॥ ॐ अ
 धेत्यादि ॥ अमुकगोत्रअमुकोदेश्यवृषोत्स
 र्गयज्ञकर्मकर्त्तृश्रीसूर्यायार्घ्यं नमः ॥ पुष्पं २
 ॥ गुरुनमस्कारस्यामार्घपात्रपूजात्मपूजा ॥
 युग्मकुशमादाय इत्यारभ्य प्रणीते पुष्पाञ्ज
 लीदद्यादित्यन्तं कुशण्डिक्रमेण कार्यं ॥ ॥

अग्नेर्नामकरणं ॥ ॐ शिवो नामासि ॥ ॐ वल
 २ चरुविधानं यायमाल ॥ २

भद्राग्नये स्वाहा ॥ ॥ ॥ ॥

उत्तरेण मोदेवेभ्य इत्यारभ्य एकजिह्वास्था
 पनेपर्यन्तं कुशण्डिक्रमेण कार्यं ॥ ७ ॥

विशेषघृताहुतिः ॥ यरुमत्यागतय ॥ ॐ रुद्रं
 गच्छ स्वाहा ॥ यजमानाय विन्दु स्वाहा ॥ ॐ इ
 दुरति स्वाहा ॥ ॐ इरुमध्वं स्वाहा ॥ ॐ इरु
 धृति स्वाहा ॥ ॐ इरुस्वधृति स्वाहा ॥ ॐ उपसृ
 जं धरुणं मात्रे धरुणो मातरं धय स्वाहा ॥

ॐ रायस्योषमस्मासुदीधर स्वाहा ॥ ७ ॥
 धवरुः पूषा डयतः कोमयायतः गोमयलि
 गयात नैवेद्यः सायातः गुडोदनदध्योदनं
 यातः पायसयातः धन्वेयातमाल ॥ ७ ॥

ततः पंचगव्यहोमं ॥ ॐ इरावतीत्यादिघृता
 हुतिपूरणापर्यन्तं कुशण्डिक्रमेण कार्यं येत
 ततः सिलाहुतिं कारयेत् ॥ वीरुपात्रशोध

अन्नप्राश
 नयात

कुशमादिपुष्पाञ्जलि

नादि कुशलिः क्रमेण कार्यं ॥ ततो ब्रीहि
 संकल्पः ॥ वाक्यं ॥ अमुकगोत्रस्य अमुको देश
 वलभद्राग्नयेऽष्टोत्तरशतसंख्यापरिमित ब्री
 ह्याहुतिमहं करिष्ये ॥ ततस्तिलाहुतिं
 कुर्यात् ॥ वस्त्रा ॥ उब्रह्मयज्ञानं ॥ प्रणीत
 त ॥ उइदं विष्णुः ॥ वेद ॥ उ वेदोसियेन त्वं देवो
 वेददेवो न्यो वेदो भव ॥ तेन मयं वेदो भूयात्संस्वा
 हा ॥ लोकपाल ॥ उ त्रातारमिन्द्र ॥ शिवकल
 श ॥ उ नमः शंभवाय च ॥ शक्तिकलश ॥ उ पा
 वकानः ॥ उपादिकलश ॥ उ आजिघ्रकलश
 ॥ देव ॥ उ इदं विष्णुः ॥ गोमयालिंग ॥ उ नमः
 शंभवाय च ॥ यक्षयक्षिणी ॥ उ अग्ने अह्ना ॥
 उ प्रणो यच्छु ॥ श्री ॥ उ श्री श्रुते ॥ लक्ष्मी ॥ उ
 पावकानः ॥ नागघ ॥ उ नमोस्तु सर्वे ॥ अश्व
 त्थामादि ॥ उ ब्राह्मणाय ॥ गृध्रा ॥ उ गणा
 नां त्वा ॥ गोत्राय ॥ उ आयंगोः ॥ वलि ॥ उ अ
 संख्याता ॥ कोमारी ॥ उ यत्रवाणाः ॥ सूर्यादि ॥

उ आहुते ॥ ब्रह्मा विष्णु महेश्वर ॥ उ ब्रह्मय
 ज्ञानं ॥ उ इदं विष्णुः ॥ उ नमः शंभवाय च ॥ गुरु
 ॥ उ वृहस्पते ॥ योगिनी ॥ उ जातवेदसे ॥
 ततस्तिलाहुतिपूर्णा ॥ उ पूर्णा देवीति ॥
 इतितिलाहुतिपूर्णा ॥ ॥ ॥ ॥

ततो यथा कर्म ॥ देवप्रतिष्ठाविधानं ॥
 ह्नापांथाय छिले च वकीचोय च वकीया दधु
 सपलेपतिचोय ॥ थेकोवलातय ॥ कोवलास
 हुस्कनतय ॥ धया पूर्वसकापलनपुयाव दे
 वतय ॥ कोवलायापिथुस अष्टदिमस अष्ट
 कलशनङ्गोयकं वोय ॥ ७ ॥ ७ ॥

मरुत्पुत्रो अद्भुतः ॥ पद्मादय ॥ उपमानने ॥
 ॥ वायवे ॥ उद्भोदकसमुद्राय २ ॥ उद्देव
 स्यत्वा ॥ पंचगव्य ॥ उद्भवमनेकभिः ॥
 शाने ॥ उद्भुत्तुङ्गस्वाहा नृक्षिङ्गस्वाहा
 देव ॥ सवितारङ्गस्वाहा मित्रावरुणौ गङ्गा
 स्वाहा हिरात्रङ्गस्वाहा कुन्दा ६० सिङ्गस्वा
 हा यावा पृथिवी गङ्गा स्वाहा यज्ञं गङ्गा स्वाहा सो
 मं गङ्गा स्वाहा दिव्यन्नभोगं स्वाहा ग्निर्वैश्व
 नरं गङ्गा स्वाहा मनो मेरुर्दिव्यं गङ्गा दिवं ते धू
 मोगं गङ्गा स्वर्ज्योतिः पृथिवी भस्मना पृण स्वा
 हा ॥ श्रीरु ॥ उद्भोदयश्चमे ॥ ॥ कुशोदक ॥
 उद्देवस्यत्वा ॥ ॥ गोशृङ्गोदक ॥ उद्भोक्ताना
 मिन्द्रप्रतिशूरुद्रो वृषाय माणो वृषभस्तरु
 षाट् ॥ अहिन्नपयसा सरस्वतीरा देवी भारती
 विश्वमूर्तिः ॥ ॥ सर्वोदक ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक
 ॥ ॥ ओषधी ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक
 भस्त्रियुगं पुरा ॥ मनैरुवभुना मरुणैः शतं धा

मानिसप्तव ॥ ॥ भस्म ॥ गायत्री ॥ ॥ जलपा
 त्र ॥ उद्भुत्तुङ्गस्वाहा ॥ ॥ त्रिदूर्गा ॥ उद्भोदक ॥
 अत्रगन्धादि ॥ ॥ इति स्नानं कलशपूजा ॥ ॥

ततो यजमाने न देवनिर्मलं ॥ ईका प्रका व
 लि मत्तं ताडवा सगुण सोळा जालेन त्वा
 य ॥ सोळाये ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥ कोलुवे
 क ॥ उद्भोदक ॥ युस्वा ॥ ॥ इति सोळाये ॥ ॥

ततो देवस्नानं ॥ ब्राह्मणानं शंखजो नाव यज
 मानेन कलशयानं शंखसतयकं ब्राह्म
 णानं देवस्नानयाके ॥ ॥ स्नानमंत्रः ॥ ॥
 अष्टकलशपूजायानागु ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥
 उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥
 उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥
 उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥
 उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥
 उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥ उद्भोदक ॥

आयो अस्मान् ॥ ॥ चापोति ॥ उद्देमन्तेन
 ऋतुना देवा सरवे मरुता सुता । बलेन सक
 लोजसा रुविरिन्द्रे वयोदधुः ॥ ॥ नदी सज
 मोदक ॥ उद्देमन्तेन पोत्रिष्टमृष्टीकाभ्यो ने
 वा दंपुरुष व्याघ्राय उर्मदंग भवार्थगोभ्यो ब्रा
 त्प्रयुग्म्य उन्मत्तं सर्वदेवजनेभ्यो प्रतिपद
 मयेभ्यः कितवमीर्यताया अकितवंपिशाचै
 भ्यो विदलकारीया तृधानेभ्यः कण्ठकीका
 रीन् ॥ ॥ दंष्ट्रया लेख ॥ उद्देमन्तेन ॥
 ॥ ॥ रत्नोदक ॥ उद्देमन्तेन ॥ ॥ हिर
 ग्योदक ॥ उद्देमन्तेन ॥ ॥ गन्धोदक ॥
 उद्देमन्तेन ॥ ॥ शतधार ॥ उद्देमन्तेन ॥
 वित्रमसि शतधारं वसोः पवित्रमसि सरुस
 धारं । देवत्वा सविता पुना त्ववसोः पवित्रेण
 शतधारेण सुधाकामधुक्षः ॥ ॥ सरुसधा
 र ॥ उद्देमन्तेन ॥ ॥ देवयामूलमंत्राणां क
 लशया लेख शंख सतस्यं देवस्मान् यो के श
 तं वा सरुसं वा ॥ इति देवस्मान् विधिः ॥ ॥

देव अंलं दुयंके ॥ दृष्टिविय ॥ उद्देमन्तेन
 मरुवं चरन्तं परितस्थुषः । रोचन्ते रोचनादि
 वि ॥ ॥ देववस्त्रनपोय ॥ चेतः सिन्धुः सगु
 रास्वानते धूप दीपः सेफ आरतिप्रतिष्ठा ॥
 देवाशीर्वादः ॥ उद्देमन्तेन ॥ ॥ यजमा
 नं देवजो नावः । ते वा होलावः ब्राह्मणान् स्व
 स्तिवाक्यं पठेत् । थंकादिने कीर्त्तनः । अविद्धि
 न्नजलधारथस्यै पूर्वसः मण्डपे भद्रपीठे नि
 धाय ॥ ॥ पंचसूत्रेण वेद्ययेत् ॥ ॥ ततः
 त्रितत्वेन देवशोधनं ॥ आहुतिविय ॥ शिव
 तत्त्वः विशातत्त्वः आत्मतत्त्वः ॥ उद्देमन्तेन शंभवा
 यव ॥ उद्देमन्तेन ॥ उद्देमन्तेन ॥

ततो देवदशक्रियामारभेत् ॥ ॥ यजमान
 देवसमीपे स्थित्वा ॥ ब्राह्मणेन होमं कुर्यात् ॥
 ॥ ॥ उद्देमन्तेन कल्पनाय स्वाहा ॥ उद्देमन्तेन
 यो निरसि क्षत्रस्य नाभिरसि । मां त्वा हि ण्सी
 मां मा हि ण्सी स्वाहा ॥ ॥ ऋतुकल्पना ॥

ॐ ऋतु कल्पनाय स्वाहा ॥ ॐ वसन्ते न ऋतु
 ना देवा वसवस्तु वृतास्तता । रथं तरेण तेजसा
 हविरिन्द्रे वयो दधुः ॥ ॐ गर्भाधानाय स्वाहा
 ॥ ॐ गर्भो अस्थोषधीनां गर्भो वनस्पतीनां । गर्भो
 विश्वस्य भूतस्याग्ने गर्भो अपामसि स्वाहा
 ॥ ॐ पुंसवेनाय स्वाहा ॥ ॐ स्वस्ति पन्थाम
 नुचरेमसूर्याय चन्द्रमसा विव । पुनर्दधता
 घृता जानता संगमे महि स्वाहा ॥ ॐ मीम
 न्नो नयनाय स्वाहा ॥ ॐ मोहिर्भूमा ॥ ॐ
 जातकर्मणो स्वाहा ॥ ॐ काय स्वाहा कस्मे स्वाहा
 कतमस्मे स्वाहा धीमाधीताय स्वाहा मनुप्रजा
 पतये स्वाहा धितं विजाताय स्वाहा दित्ये स्वा
 हा दित्ये मह्ये स्वाहा । दित्ये सुमृदिकायै स्वा
 हा सरस्वत्यै स्वाहा सरस्वत्यै पावकायै स्वाहा
 सरस्वत्यै वरुण्यै स्वाहा पूष्यै स्वाहा पूष्ये नर
 धिपाय स्वाहा त्वष्ट्रे स्वाहा त्वष्ट्रे तुरीरूपाय
 स्वाहा त्वष्ट्रे पुरु रूपाय स्वाहा विष्मवे स्वाहा
 विष्मवे निभूरूपाय स्वाहा विष्मवेशिपिवि

हाय स्वाहा ॥ ॥ माभिर्द्वेदनं ॥ ॐ सशस्तुतक
 नाशनाय स्वाहा ॥ ॐ त्वमग्ने यमिभिः ॥ ॥ सुवि
 पालुः वनेतयं ॥ ॐ दमते होमके ॥ इवा नेम
 वा अंगुलि नक्षत्रके ॥ ॥ निष्क्रमणाय स्वाहा
 ॥ ॐ यज्ञाय ज्ञावोऽग्नये गिरा वरुण वदक्षसे । प्रप
 वयमृते जातवेदसे प्रियं मित्रं मिषः स्वाहा
 ॥ ॥ वलंगत रुलस चेल पंचग्रास ॥ ॐ नाम
 करणाय स्वाहा ॥ ॐ प्राणाय स्वाहा पानाय स्वा
 हा व्यानाय स्वाहा चक्षुषे स्वाहा श्रोत्राय स्वा
 हा वाचे स्वाहा मनसे स्वाहा ॥ ॥ सिद्धिनी सफ
 लतया व्रत्वाय ॥ ॐ फलप्राशनाय स्वाहा ॥ ॐ
 याः फलिनी ॥ ॥ वरुण वनेतया वपंचग्रा
 स ॥ ॐ अन्नप्राशनाय स्वाहा ॥ ॐ अन्नपते ॥
 लुं खोलन संखाना भावनायाय ॥ ॐ वृडाकर
 णाय स्वाहा ॥ ॐ मूर्ध्ना नं दिवो अरति पृथिव्या
 वेष्टानरमृते आयातं मग्निं कविष्मं सम्मज्जम
 तिथिं जनानां मासन्नापात्रं जनयन्तं देवाः स्वा
 हा ॥ ॥ लुं मुलुन रुस्योत घना भावनायाय ॥

ॐ कर्णभेदाय स्वाहा ॥ ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणु
 याम देवा भद्रं पश्य माक्ष भिर्ययत्राः । स्थिरैर
 ॐ स्तब्धवा ॐ सस्तनूभिर्व्यसेमहि देवहि ते य
 दायुः स्वाहा ॥ वाक्फणिनिते ॥ ॥ जो नागा
 मत्री नजपलपंकोषाय के ॥ ॐ व्रतवन्धनाय
 स्वाहा ॥ ॐ व्रतैरुणतव्रतैरुणताग्निर्वस्त्रा
 ग्निर्यज्ञोवनस्पतिर्यज्ञियः । देववीधिर्यमनो
 महे सुमृदी कामभिहृयेवर्चो धायजिवा रुस
 णं सुतीर्थानो असद्वसे स्वाहा ॥ ॐ यज्ञोपवी
 तं ॥ ॐ गायत्री प्रदानाय स्वाहा ॥ ॐ व्रते
 नदीक्षामाप्नोति दीक्षया प्रोति दक्षिणा । दक्षि
 णाश्रद्धामाप्नोति श्रद्धया सत्यमाप्नोति स्वाहा ॥
 ॥ मेखलामोचनाय स्वाहा ॥ ॐ उदुत्तमं वह्
 रापाशमस्मदं वा दवाधमं विमध्यमं श्रथाय
 अथावयमादित्यव्रतेतवानागमो अदितये
 स्वाहा ॥ ॥ समावर्तनाय स्वाहा ॥ ॐ आ
 रुहे ॥ ॥ मधुपर्कं वनेतय ॥ ॐ विवाहाय

स्वाहा ॥ ॐ तं पत्नीभिरनुगच्छे देवाः पुत्रैर्भ्रातृ
 भिरुतैर्वाहिरुते नो कं गृभ्णानां मुह्यतस्वलोके
 तृतीये पृष्ठे अधिरोचने दिवः स्वाहा ॥ ॥ कुश
 तिलजलं गृहीत्वा ॥ ॐ अश्ववारहेत्यादि ॥ ॐ अ
 मुकं मूर्त्तये अमुकमूर्त्तिकन्या तुभ्यं मरुं मं प्र
 ददे ॥ ॐ कोयात ॥ ॥ शतवृन्दका फणिनि
 सलावसतस्यं त्वाय ॥ ॥ लुचेतनतिचके ॥ फ
 णिच्छाय ॥ ॐ त्रातारमिन्द्रः ॥ ॥ शतवृन्दका
 नकोषाय के ॥ ॐ मरुस्त्राणि ॥ ॥ मासचेडि
 याचकाभावयाय ॥ ॐ आरुहे मंत्रमश्मानम
 स्मेव त्वं स्थिरो भव । अभितिष्ठ पृतन्यतो व
 बाधस्व पृतनो यतः ॥ ॥ अग्निनीनत्वाय ॥ ॐ
 नमः शंभवाय च ॥ ॥ रुसानगाय के ॥ ॐ त
 ववायो ॥ ॥ सलावद्वनेते ॥ वन्दावनकु
 य ॥ ॐ प्रजापते न ॥ ॥ खातावा क्वायभरि
 जोलन लुसिउगलं वनेते ॥ ॥ ॐ माता
 पितृविसर्जनाय स्वाहा ॥ ॐ मातेव पुत्रं पृथि
 वीपुरीषमग्निं स्वयोनावभारुषा । तां विश्वे

१० सप्रयथ ॥

२०
देवैर्ऋषिभिः संविदानः प्रजापतिर्विश्वकर्मा
विमुच्यते स्वाहा ॥ ॐ चतुर्थे स्वाहा ॥ ॐ अ
म्वकं ॥ ॐ प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥ ॐ मनोज्ञूतिः
॥ ॥ प्रतिष्ठा ॥ ॥ इति देवदशकर्म ॥ ७ ॥

१५
ततो ब्राह्मण अर्घपात्रं गृहीत्वा देवसमीपं ग
च्छेत् ॥ ॥ न्यासः ॥ कुशने देवस्थिते ॥ ॥
ततो जीव न्यासः ॥ ॥ त्रितत्त्व न्यासः ॥ ॐ आ
त्मतत्वाय २ ॥ ॐ नमः शंभवाय ॥ ॐ विद्यातत्वा
य २ ॥ ॐ इदं विष्णुः ॥ ॐ शिवतत्वाय २ ॥ ॐ ब्रह्म
यज्ञानं ॥

१०
अथ पंचतत्त्व न्यासः ॥ ॐ पृथ्वी अ पर तेज वायु आ
काश तत्त्वेभ्यो नमः ॥ ॐ स्मो ना पृथिवि नो ॥ ॐ आ
पो हि ष्ठा ॥ ॐ तेजो मि ॥ ॐ तव वायो ॥ ॐ शिवो
नामासि ॥

५
अथ षडङ्ग न्यासः ॥ ॐ हृदय शिरः शिरा क
वचनेत्र अस्त्रेभ्यो २ ॥ ॐ आशुः शिशानो ॥ ॐ
यज्ञाय तो ॥ ॐ सरस्वती शीर्षा ॥ ॐ विभ्रा हृद

तपिवत्सोम्यमह्युर्दधश्च पताव विद्रुतं
वातजुतो या अभिरक्षति त्वना प्रजाः पुषोष
पुरुधा विराजति ॥ ॐ अद्भ्यः सम्भृतः पृथिवीर
सा च विश्वकर्मेणः समवर्तताग्रे ॥ तस्य त्वष्टा वि
दधद्रूपमेतितमेत्यस्य देवत्वमा जानमये ॥
ॐ नमो स्ते रुद्र ॥ ॥
देवयामूलमंत्रेन शतं वा सरुखं वा शोधनं ॥

अथ जीव न्यासः ॥ ॐ पुरा त्कूरस्य विमृषो विर
प्सिनुयादाय पृथिवी जीव दातुं ॥ यामैरयं वं
द्रमसि स्वधाभिस्तानुधीरा सो अनुदिश्य रजते
प्रोक्षणी रादय द्विषतो वधो सि स्वाहा ॥ पूर्णा
रुवेण देवं स्पृशेत् ॥ ॥ जीवलिफोने ॥ प्रा
णां देहितथा जीव मायुर्देहि सुतं धनं ॥ विद्या
ज्ञानसुखं देहि देहि मे लघुसंप्रतं ॥ ७ ॥
इति जीव न्यास विधिः ॥ ७ ॥ ७ ॥ ७ ॥

मूलमंत्रेण आहुति यः विधाय ॥ ७ ॥ ७ ॥

ततः स्थिरहाले ॥ होतान सुवान को पुस्तं यज
मान जो सि आवाड सक स्वेन पंच सूत्र का जो
स्येवने ॥ ॐ स्थिरो भव विद्वज्ज आशु भव वा ल
वन् ॥ पृथु भव सुष दस्त्वमग्नेः पुरीष वा रु न स्तो
हा ॥ ॐ अघ वारा देत्यादि ॥ ॐ प्रति स्थितो
सि देवेश सुप्रति स्थो भव त्वयं ॥ सान्निध्यं प्रति
पद्यस्व यजमाना भि वृद्धये ॥ शंनो स्तु द्वि पदे
नित्यं शं नो स्तु च व तृ प्यदे ॥ शंनो स्तु सर्व
लोकानां शंनो राजा तथैव च ॥ यजमानः स
भृत्यो यं पशु पुत्र स वा श्व वः ॥ रक्षतां सर्व
देवेश सर्वदा त्वान मा म्यहं ॥ यावच्चन्द्रश्च
सूर्यश्च मेदिनी सप्त सागराः ॥ यावदाकाश
गंगा च तावत्त्वं च स्थिरो भव ॥ यजमान स्ये
ति अमुक मूर्ति प्रतिमा च रस्थाप्ये स्थिरो भ
व ॥ ॥ कलशया लेखनं हाय ॥ ॐ देव
स्यत्या ॥ लाजा सरु पूर्णा ॥ ॐ मनो जूतिः
॥ प्रतिष्ठा ॥ ॥ स्थिरहाला याद क्षिणा

धनपंच सूत्र का देवया के लिका
याव कलश संते ॥ १

॥ ॥ इति स्थिरहाले विधिः ॥ ॥ ७ ॥

ततो देवार्चनं ॥ ॥ गुरु नमस्कार न्या सार्ध
पात्र पूजा त्म पूजा ॥ ॥ आसनं ॥ ॐ आधा
रादि ८ ॥ ॥ ध्यानं ॥ मूल मंत्रेण त्र्यं अ
लिः ३ ॥ षडङ्ग न पूजा ॥ धूप दीप ॥ जाप ॥
स्तोत्रं ॥ आहुतिः ॥ ॐ इदं विष्णुः ॥ ॐ म
नो जूतिः ॥ स्तुवान थिय ॥ ताय होले ॥ ॥
इति देवार्चन विधिः ॥ ॥ ॥ ॥

धन सा पूजा याय ॥ त्रिशू
ल तया वचं व किचोय ॥ ॥
मेमैला वलि मत फं ता
डवा सुहालि मित्रान त्वा
य ॥ कपाल स वधुलिस ह्रिप न स सुहाय ॥
कुशनक्षर याय ॥ स्नान या के पंच ग वन हा
य ॥ शान्तिकलशया लेखन साया त हाय ॥ ध

॥ ॥ धनयजमानमोल्लुयके ॥ पंचगव्य
विय ॥ द्विकंयाकल्लोय ॥ ॥ ७ ॥

ततो ब्राह्मणानचतुर्वानचरुदोय ॥ ॐ अग्न
ये स्वाहा ॥ ॐ रुद्राय स्वाहा ॥ ॐ शर्वाय स्वा
हा ॥ ॐ पशुपतये स्वाहा ॥ ॐ शंभवाय स्वा
हा ॥ ॐ उग्राय स्वाहा ॥ ॐ मरुदेश्वराय स्वाहा
॥ ॐ महादेवाय स्वाहा ॥ ॐ ईशानाय स्वाहा
॥ ॥ इति चरुहोमविधिः ॥ ॥ ॥

ततो यजमानेन सा पूजायानावेत्स सा
यातवियाकल्लशन थवतं सायातं अभि
षेविय ॥ ॥ धूप दीप सेय आरति प्रति
ष्ठा ॥ ॥ स्तोत्रं ॥ ॐ वृषो हि भगवान् धर्म
श्च तव्यादप्रकीर्तितः । वृणो मितमहं भ
क्त्या समारक्षतु सर्वदा ॥ ॐ यमद्वारे मे हा
द्योरे घोरवेतरणी नदी । तत्त्वकामाय यक्षं
तु प्रेतमोक्षदिवंगतः ॥ अमुकनामा दिवं

गतः ॥ ॥ ततो यजमानव्रित्तवशोधनं ॥ ॥

धनपिण्डधयके मर्जातथे ॥ ॥ पिण्डधय
धुनडाव पिण्डकोवला द्वापाया दार्घ्याना
गुचव्रकिसतययने ॥ ॥

धनवृषभया हि पोतन अभिवेककाय यज
मानेन थवत ॥ ॐ समुद्रो सिनभस्वाना ईदा
नुः शंभूर्मयो भूरभिमावा हि स्वाहा ॥ मारुतो
सिमरुतांगराः शंभूर्मयो भूरभिमावा हि स्वा
हा ॥ वस्यूरसिदुवस्वां शंभूर्मयो भूरभिमावा
हि स्वाहा ॥ ॥ नाभिसकुशनधिया व्रथम
लंखनहाय ॥ ॐ स्वर्गाघर्मः स्वाहा ॥ ॐ स्वर्गा
र्कः स्वाहा ॥ ॐ स्वर्गाशुक्रः स्वाहा ॥ ॐ स्वर्गाज्यो
तिः स्वाहा ॥ ॐ स्वर्गासूर्यः स्वाहा ॥ ॥ साया
हस्पनसकुशनधिया व्रथमलंखनहाय ॥ ॐ
यास्ते अग्ने सूर्यरुचो दिवमातन्वतिरश्मि
भिः । ताभिर्नो अग्रसर्वाभीरुचे जनाय न स्त
धिः ॥ ॐ यावो देवाः सूर्यरुचे गोष्वेषु यारु

भविष्ये ॥ तथा नील वृषोत्सर्गः तेषां पुच्छोदकेन तु । तर्पयेन्मातृमुखेन मंत्रेणानेन
नांतु द्वादश । पितरो मातरश्चैव तथा मातामहाश्रये ॥ पितृपक्षाश्रये केचित्
जाताः स्तथान्येव बान्धवाः । अपुत्रा ये मृताः केचिन्दावार्यगुरुस्तथा ॥ ते सर्वे तु

वः । इन्द्राग्नीताभिः सर्वाभीरुचनो धत्तं दृष्टुं
ते ॥ उरुचनो धेहि ब्राह्मणोऽसुरं च ॥ राजमुने
रुद्धि । रुचं विश्वेषु शूद्रेषु मयि धेहि रुचार्
वम् ॥ उत त्वा यामि ॥ धत्ते तं खनहाय ॥ ॥

धनं तु गडखिधने ॥ वृषभया तदक्षिणा विम
खिपो तं गोमयलिङ्गं सतय ॥ ॥ ७ ॥

अथ पिण्डं द्वादशैरुयाद्रिपो तजो नाव तर्पणं ॥
कुशजलतिलान्यादाय ॥ उरुधा पितृभ्यामा
तृभ्यो बन्धुभ्यश्चापितृपूजे । मातृपक्षाश्रये
केचिन्नेवान्ये पितृपक्षाजाः । गुरुश्च भुरवन्धु
नां ये कुलेषु समुद्भवाः ॥ ये प्रेतभावसंपन्नाः
ये चान्येऽपि वृजिताः । वृषोत्सर्गं राते सर्वे
लभन्तां तद्विमुक्तमां ॥ इति तर्पणं ॥

पुनस्तिलकुशजलान्यादाय ॥ दक्षिणाभिमु
खेन ॥ उरुशतयोजनं विस्तीर्णा महापारमहा

तत्पुनः । तिलमिश्रोदके द्वादश । स्त्रीराज्यमधुमिश्रितैः ॥ वामोपवीतिना दद्यात् । दक्षिणी
मातृपक्षास्तथार । ये केचिन्नुपपिण्डाश्च तथा संस्कारवर्जिताः ॥ ये वास्माकं कुले
प्रियायान्तु धेनुपुच्छोदकेन तु ॥ ८

नदी । तर्तुकामः प्रयच्छतु प्रेतमोक्षो दिवंग
तः ॥ वृषेश धर्मरूपस्त्वं सर्वोद्गुरणहेतवे । ग
च्छ त्वं शीघ्रयुक्तेन प्रेतमोक्षार्थमेव च ॥ अमु
कगोत्रस्य प्रेतत्वमुक्तिकामनया यावत्सोमा
वली संख्याता वत्काले वर्षस्वर्गलोकसंप्राप्ति
कामः श्रीसदाशिवमूर्तये अरुं त्वीममुत्सृजे
॥ निश्चावविय ॥ सांछाचके ॥ धनं
लंखधारथस्य पिण्डं स्ववाक्कुले ॥ उरु आयुः
प्रजाधने विद्या ॥ सांछाचके वतया वपि
ण्डं चोत्तुवने ॥ इति वृषोत्सर्गविशेषविधिः ॥

ततो यथाशक्ति संख्याकुतिः ॥ राजा देशं य
जमानः होता देशपाटिहोमः ॥ धनं निस्सं
तित्रं च वाचं पर्यन्तं कुशण्डिक्रेमणकार्यं ॥

धनं च त्रौपानदुदककुम्भीठिकादानं ॥ प्र
जावारिदकोस्तं ॥ उरु अद्यादि ॥ कुशतिलजला
न्यादाय ॥ अमुकगोत्रस्य पितरमुकनाम्नाय

मपथाधिकरणाकघोरातपवारणार्थमिदं कृत्र
मुत्तानाङ्गिरोदेवते संतप्तवालुकासिकताङ्कि
तभूदुर्गसंतरणार्थमिमेउपानहादुत्तानाङ्गि
रोदेवते पीठिकाविष्णुदेवतो जलपात्रेवरु
णदेवतंच अमुकशर्मणो ब्राह्मणाय दक्षि
रुमुत्सजे ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

अथ शय्यादानं ॥ दक्षसामाग्रीवो यधुनकाव
॥ शय्या पूजायाय ॥ ॐ सोपस्करा शय्यायै इ
दमासनं २॥ युष्यं २॥ एवं पाशार्थ धूपदीपान्ते
पूजा ॥ अत्रगन्धादि ॥ ॥ दातव्य ॥ ॐ यस्माद
भूयशयनं केशवस्य शिवस्य च । शय्या अस्या
यश्वन्यास्तु तस्माज्जन्मनिजन्मनि ॥ इमां सोप
स्करा शय्यां ददानी ॥ ॥ कुशतिलजला
न्यादाय ॥ संकल्पं कुर्यात् ॥ ॐ अद्यादि ॥ अमु
कगोत्रस्यामुकस्य षोडशपिण्डसपिण्डीकर
णश्राद्धे इमां शय्यां पोतरीखट्वापरिस्थितसु
वर्णरचितसलक्ष्मीकविष्णुप्रतिमां सकञ्चु

कोत्तरीयपरिवृतामुपधानप्रच्छादनपटाच्छादन
वितानपरिस्कर्माङ्गसवस्त्रालंकारचामरव्यजन
छत्रोपानदिविधोपकरणैः संमोपेतां कोश्यता
प्रादिविनिर्मितनानारूपविस्तीर्णा वमनपात्र
पाकपात्रस्थाल्युदककुम्भत्रिपद्यैकपदीदीपभा
राडचन्दनसिन्दूरोदत्ततैलभाराडधूपदीपनेत्राद्य नद
भाराडादिदेवार्चनोपकरणानानाविधलोकायुधो
पयुक्तांगुदक्षेत्रगोमहिषाश्वच्छागमेषपञ्चालि
क कञ्चुसारिका कपोतोपेतां ताम्बूलफलमोदकचू
तरखण्डभोज्योपकरणोपेतां धूमपानपात्रोपक
रणां अमुकगोत्रस्य पितरमुकनाम्नः प्रेतत्वमु
क्तिकामो ब्रह्मलोकविष्णुलोकशिवलोकप्राप्त्य
र्थं अमुवेदाध्यायिनेऽमुकगोत्रायामुकशर्मणो
ब्राह्मणाय तुभ्यमहं संप्रददे ॥ स्वस्ति ॥ यजमाने
न नममधाय ॥ ॐ कोदात् ॥ ॥ दानप्रतिष्ठादि
रण्य ॥ एतच्छय्यादानकृतप्रतिष्ठार्थमिदं हिर
ण्यमग्निदेवते अमुकशर्मणो ब्राह्मणाय दक्षि
णां तुभ्यमहं संप्रददे ॥ ॥ स्तोत्रं ॥ ॐ पुरुषो न

उत्तानाङ्गि
रोदेवतां

घटदानं ॥ अथ पितृगतारुहणं नौदकुम्भापस्थितिस्वगताश्च मेधयजुन्यफलम
संप्रज्य ॥ ॥ संकल्पवाक्यं ॥ अथ मुक्तगोत्रस्यामुक्तनाम्नो मरणादिना वधिकोशो वा वधि
रुगा देवतान् अमुकशर्मणो ब्राह्मणाय तुभ्यमहं संप्रददे ॥ स्वस्ति ॥ दानप्रतिष्ठा ॥ २

रनारीभ्यो मृतेयानि शिवपुरे । ब्रह्मणो विष्णु
रूपाय शय्यादानेन मोक्तते ॥ धनं मायुर्यशः
श्रेष्ठं धर्मकामादिसंपदं । दाता वलुभते दाना-
त्प्रेतो मोक्षो दिवंगतः ॥ अत्र गन्धादि ॥ ॥ ब्रा-
ह्मणसत्त्ववद्वाय ॥ ॥ इति शय्यादानं ॥

सालंकारगोदानं ॥ गोपूजा ॥ उं नमो गोभ्यः श्री
मतीभ्यः सौरभेयीभ्य एव च । नमो ब्रह्मसुताभ्य
श्च पवित्राभ्यो नमो नमः ॥ अनेन मंत्रेण पादा-
र्घ्यं हस्तार्घ्यं च नमस्सिन्दूरयज्ञोपवीतपुष्पधूप
दीपनैवेद्यदक्षिणादेयो ॥ ॥ स्तोत्रं ॥ उं यो लो-
क्ष्मीं सर्वभूतानां याचते देव्यवस्थिता । धेनु
रूपेण सा देवी दातुः पापं व्यपोहते ॥ अत्र ग-
न्धादि ॥ ॥ ब्राह्मणपूजा ॥ ॥ दातव्यं ॥ उं क-
पिले सर्वदेवानां पूजनीया सिरोरुहिणि । ती-
र्थदेवमयी यस्मा द्दातुः शान्तिं प्रयच्छते ॥ ए-
तत्सालंकारगोदानं ददामि ॥ ददस्व ॥ ॥ सं-
कल्पः ॥ अमुकगोत्रस्यामुक्तनाम्नः स्वर्गप्रा-
प्तिकामः रुमशृङ्गारो यखुरं वस्त्रेण रुन्नां का-

इमो गं १

मफलप्राप्तिकामेऽसान्नोदकुम्भदानं मरुं करिष्ये ॥ इति संकल्पः ॥ ॥ देयब्राह्मणोत्रिः
नदिनो नवत्सरं यावत्सद्यश्चिकित्वा शतत्रयं संख्यापरिमितान् सान्नोदकुम्भान् प्रजोपतिव

शय्यो रुन्नां ताम्रपृष्ठीमुक्तालाङ्गुभूषिताः इमां
गौरुद्रदेवतां अमुकशर्मणो ब्राह्मणाय तुभ्यम-
हं संप्रददे ॥ ॥ दानप्रतिष्ठा ॥ ॥ इति गोदानं ॥

ततः प्रायश्चित्तलोमारभ्यस्तोत्रपर्यन्तं कुश-
सिङ्कमेण कारयेत् ॥ ॥ ॥ ॥

विशेषस्तोत्रं ॥ शिवशक्तिकलेशया ॥ उं जि-
तं तेषु गङ्गाकाक्ष नमस्ते विश्वभावन । सुव-
ह्मण्यनमस्ते स्त मरुपुरुषपूर्वज ॥ ॥ ग-
णेशया ॥ उं विद्येश्वराय ॥ ॥ वलि ॥ उं नि-
त्यानन्दपरं ॥ ॥ गोत्रास ॥ उं नमस्ते कपिले
॥ ॥ सगुरा ॥ उं अश्वत्थामा वलिर्व्यासो ॥
॥ ॥ कौमारी ॥ उं कौमारी मयूरारूढा ॥ ॥
गोमयलिंग ॥ उं नमामि देवदेवेशं गोमयेशं
भवं शिवं । सर्वपवित्रं देवं नमामि लिंगमू-
र्तिकं ॥ ॥ नागघ ॥ उं नागपाशात्मको नि-
त्यं जलैरुज्जोमरुवलः । निमग्नश्चैव विख्यातः

२

नागराजायतेनमः ॥ यक्षयक्षिणी ॥ यक्षि
णीयक्षनागेन्द्र श्रीलक्ष्मीगणादेवता । स्थाना
धिपसमस्तैभ्यः स्तेभ्यो वै सततं नमः ॥ ॥
इति विशेषस्तोत्रं ॥ ॥ ॥ ॥

ततः सन्तः सन्तु निरन्तरमित्यारभ्य यज्ञसं
माप्तिपर्यन्तं कुशलिङ्गक्रमेण कुर्यात् ॥ ॥
कलशादिविसर्जनं ॥ शिवशक्तिकलशया
नुरवेभितिलिकाया व्रतय अभिवेकयात् ॥
ततो यजमानं यजमानं यज्ञसिंहासने स्थाप
यित्वा ॥ ईकाग्रकानगाले मर्तवियं वलि
वस्त्रवियवास्त्रगानं ॥ ॥ शिवशक्तिकल
शह्राय ॥ ॐ श्रीर्वचस्वमायुष्यमारोग्यमावि
धातुं पवमानं महीयते धान्यं धनं पशुं वज्रपु
त्रलाभं दीर्घमायुः ॥ ॥ ब्रह्मराभिषेकः ॥
यजमानादीनामभिषेक आशीर्वादः ॥ ॥
कलवोतिकायः होता पुठिसोक जोसिआ

१ यजमान्यातः सेफ आरति ॥ प्रतिष्ठा ॥ २

चार्ययात ॥ श्रीलक्ष्मीयजमानयात ॥ कलशान
थवथेदुधेसकस्यांतं कलशविय ॥ सविमां व
ह्रयांतं विय ॥ नागघटुधिसतयके ॥ यक्षय
क्षिणीद्वारसघाय ॥ ॥ इति दृष्टोत्सर्गवि
धिः समाप्तः ॥ ॥ ॥ शुभम् ॥

ततो यजमाने कोमारीपूजा ॥ कलशपूजाया
यमुच्चात् कोमारीभुजां जुह्वपूजायाय ॥ ॥
ॐ अद्यादि ॥ यजमानस्यामुकोदेशद्वयोत्स
र्गयजमाने कोमारीपूजाकर्तुं ॥ ॥ गुरुनम
स्कारन्यासार्घपात्रपूजात्मपूजान्तं ॥
ततो वेदार्चनं ॥ ॐ तत्सामि ॥ ॥ वदुक् ॥ ॐ
यदक्रन्द ॥ ॥ गणेश ॥ ॐ गणानां त्वा ॥ ॥
विशेषः ॥ ॐ ब्रह्मयजानं ॥ ॐ नमः शम्भवाय
च ॥ ॐ यत्रवाणाः ॥ ॐ इदं विष्णुः ॥ ॐ यस्य कु
र्मो ॥ ॐ इन्द्रदेवीः ॥ ॐ जातवेदसे ॥ ॐ श्रीश्च
ते ॥ ॐ आकृष्णे ॥ ॐ त्रातारमिन्द्रः ॥ ॐ ब्राह्मणा

स्था २

शतसप्त
सं २

सः॥ उगगानां त्वा ॥ अस्यो जातो ॥ उ अर्द्धमा
 सा ॥ ॥ धूपं ॥ उ धूरसि ॥ ॥ दीपः ॥ उ तेजोसि
 ॥ ॥ फले ॥ उ याः फलिनी ॥ ॥ नैवद्य ॥ उ
 अन्नपते ॥ ॥ उ स्वस्ति न इन्द्रो य ॥ ॥ प्रति
 ष्ठा ॥ उ मनोजृतिः ॥ ॥ जाप ॥ सोत्रं ॥ उ कोमा
 शशिखिवारुनेषु कुशलाशक्तिं धृता सुन्दरी सा
 देवी सरसीरुहेर्गुणगणैः संपूजिता सर्वदा सा
 रासोरुणवर्णिनी गुणनिधौ भोग्यसिद्धिं क
 री तां देवी सततं नमामि शिरसादारिद्र्यदुःख
 छिद्यं ॥ अत्र गंधादि ॥ ॥ दक्षिणा ॥ ॥ आ
 शीर्वादः ॥ उ यत्र वाणाः ॥ ॥ न्यासः ॥ स्वर्यमा
 क्षि ॥ ॥ कोमारी ह्येय ॥ समय ह्येय ॥ कोमा
 री भोजा ह्येय ॥ लिख वल ॥ इवै समय प्रसा
 दकाय ॥ ॥ इति कोमारी पूजा ॥ ॥ ॥

द्वेषोत्सर्गयज्ञया उपहारः

श्रीदेवहं १	धुं इतामालको
अलासो	अस्ता १ कंति
अलाचो	अस्ता १ साप्र
फि १ त्विफि	अस्ता १ छालुचकु
पा १ पुनु आसनी	कु १ तच्छो
कु १ साड्डु	कु १ x हाकुहाम्ल
प्र १ साधो	कु x अक्षत
कु १ साधेल	फं १ घाकिजाकि
पा ४४ कविअत	फं ३ व्यात्रीदि
का ३२ स्वसि	स्वावा मुंग कयय
तनेसिमालक	कलत म्वात ईका मास
घा १ सिंत	प्लका भोयुहाम्ल
प्र ३ पोताय	सियुहाम्ल छोवून
कु ३ ताय	धतेसलीदिवालेतय
पु ५० जजंका	

पु १ काजोना.
पा १ पाफणी.
पा १ वाकफणी.
पा १ जोलहासा.
पा १ खनाम.

लोहमा लोहवा

ग्व १ उगवा. कपूवा ४

पु २ लुसिवा.

पूयासि १

अष्टादश.

यज्ञश्रीषधी.

रु २०० ओलंगतरुल.

पु १ विमा.

जो ४ पंचपल्लव.

पतरुल. पक्षिरुल.

बलपेचोक. ४०

क १० बलखिपोत.

सं १ दोरुवा.
पा ६ लिमिवा.
पा ८ संगुणधलि.
ग्व १२ ग्वच.

वाता ४ अडुवाल.

राजजेलानेपा १०

ग्वडा १ कुसुका.

ग्वडा १ पसुका.

शतवृन्दकासघा

यजोलन.

पालु. वि. वाकु.

कचिरुल. मदं

फो. स्वभायफो.

डा ॥

क १० सविधिप.

सुविपालुजोल.

वाकु. पालु. पिपी.
अगुठी. इमू. लव.
जिफो. गुगु.

ग्व १०८ वयसि.

पु १०८ वाधुं.

पु १०८ माधुं.

पु १०८ क्षधुइता.

ग्व २ वायोकेयाल.

कुतकिवाउकाप.

थां ५ पिता.

जो ४ धोतिअंगुका.

क १ ह्यामुकाप.

पु ३० दुधल.

पु २ तोयुखंतछत्र.

आइतामालक.

थु १ गुरु.

ग्व १ लडुमधि.

ग्व. कंद. लि. ल.

वातावा. लिववा. पुं.
गवा. मुसिकंगा.

कुलाजोल.

वायभजोल.

ग्व २ शिवशक्तिकलश.

ग्व १ नागघ.

ग्व २ श्रीलक्ष्मी.

ग्व २ यक्षयक्षिणी.

ग्व ३० ग्वप.

पा ३२ शलाखपुसायात.

पा २ तपाशला.

ग्व २ शतधारसेरुसधार.

ग्व ४ कविभंवापुसासर.

वाइकविदल.

पा १ सिपिकंवे.

सलीलमाक.

धतेकुलाज्वल.

पा १ व्रीहिपात्रसिज.

पा १ कवलाचासिज.

ग १ तवलिचासिज.

ग १ तारुघाचासिज.

ग ३ गरुवाचासिज.

ग २ सिजघलाचा.

ग ३ कंसघला.

पा १ भुंकंस.

पु १ ककुग. घृतभाग.

जु १ लुंओरुपले.

पु २ लुंखोवा.

पु १ लुंमुलु.

पा ४ ओरुअंगु.

पु १ ओरुखोवा.

पा २ नेमवाअंगुलि.

वकि ३ लुंवकि.

जो १ दहि. पा २ कवला.

जो २ पंचरत.

पा १ लुंअंगुलि.

जु ४ लुंका.

पा ४ कुंसा.

जु ३ निआ.

पु १ अंजसला.

रुमं. सिन्धुमं.

सिसाफुलेदक.

खानओषधि.

कसे. काषाय.

पद्मोदय. सप्तमृ.

तिका. गंगामृतिका.

ग १ शंख. गंगाज.

ल. समुद्रजल. त्रि.

थिलंख. वंपिलंख.

तीथलंखदक.

वाघलंख.